РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН БУИНСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН СОВЕТ МОКРОСАВАЛЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МӨКЕРЛЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ КАРАР

11 март 2021 ел № 16-2

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Мөкерле авылы җирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә керми торган Мөкерле авыл җирлеге территориясендә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан җитештерү максатларында, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Мөкерле авыл җирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне кушымтадагыча расларга.
2. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru/ рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә http://buinsk.tatarstan.ru адресы буенча урнаштырылырга тиеш.
3. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуны үз җаваплылыгымда калдырам.

ТР Буа муниципаль районы Мөкерле
авыл җирлеге башлыгы С.Н. Тюплина

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге Советының 11 март 2021 елның 16-2 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 маддәсе, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварендәге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 статьялары, Мөкерле авыл җирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге территориясендә (алга таба – авыл җирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлекләре(паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп).

Табигый территорияләр–бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган җирлек рельефының, туфракларның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хуҗалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Территорияне яшелләндерү – табигый барлыкка килгән үсемлек участоклары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләрнең аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участоклары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән каплангантабигый территория участоклары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биеклектәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпьеллык,берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфракның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеге.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив –территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү–яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабыгының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел

утыртмаларның яки тамыр зонасындагытуфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк итү –яшел утыртмаларныкисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү–юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффицент белән) яңадан торгызу.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсүен тәэмин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга– күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның җитәкчеләренә.

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда –юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан җир кишәрлекләре хуҗалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл җирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл җирлеге территориясендә хуҗалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Җир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хуҗалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәэмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1 Авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәҗәгать итүче авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе исеменә билгеләнгән форма(1 нче кушымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү

урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәргариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрен раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәряки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр җир кишәрлеге Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, җир кишәрлегенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хуҗалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү(җир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.3.8. Россия Федерациясе законнары нигезендә башкару срогы җиткән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка мәҗбүри түләүләр буенча бурыч булмау турында белешмә (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш).

3.4. Авыл җирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кергәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт бирүче махсуслаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәҗәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап ведомосте;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү хисабы. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендәаерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл җирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет җитәкчесенең авыл җирлегендә яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт бирү турында карарын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылганмөрәҗәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерү үткәрү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан авыл җирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алып өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарган урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хуҗасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәҗбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән җир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. Дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм җәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче Гариза бирүчегә авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 кушымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы буенча җир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнан соң, хуҗалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгәнагач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кисү яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип танылa:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участокта, күләмдә һәм утыртма токымнарын кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимер чыбыктан боҗралар кигезү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәҗәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларныташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегең белән кисү;

3.15.7 үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегең белән утыртмаларны кисүне аңлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять җаваплылыгына тартыла. Авыл җирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәүбарлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда

башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар (алар мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтиҗәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш –компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк ителгән яшел утыртмаларны яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1 Авыл җирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир участоклары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән җир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан кертү һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшкуарлык эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәгә

1 нче кушымта

Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге Башарма комитеты җитәкчесенә

____

____

____

____

(оешма исеме яки исем,фамилиясе, атасының исеме, адресы)

Мөкерле авыл җирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнгән кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан җир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

____

____

____

(оешма исемен яки исем,фамилиясе, атасының исемен күрсәтергә һәм җир кишәрлегенә хокук төре)

урнашкан торак пункты ____

(торак пункт атамасын күрсәтергә)

Җир кишәрлегендә бар:

агач _____________________________ данә.

куак _____________________________ данә

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга йөкләмә бирәм.

_________________________ ________________

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, имза)

Дата _____________

Кушымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.

2. Җир кишәрлегендә киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Мөкерле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында нигезләмәгә
2нче кушымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Буа муниципаль районы Мөкерле авыл җирлеге Башкарма комитеты «____»________ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:
1.____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
2.____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
3.____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтиҗәләре түбәндәгеләрне билгеләде:
____
____
____
____

Нәтиҗәләр:
____
____
____
____
____

Комиссия әгъзалары:

1. ______________________ ______________________
(имза) (Ф. И. А.и.)
2. ______________________ ______________________
(имза) (Ф. И. А.и.)
3. ______________________ ______________________
(имза) (Ф. И. А..и.)